

Loomataud

Ohuhinnang: ulatusliku taudipuhangu tekkimine on Eestis tõenäoline. Eelmise hindamisega võrreldes on ohu realiseerumise tõenäosus tõusnud vähe tõenäoliselt tõenäolisele.

2023. ja 2024. aasta olid loomataudide esinemise seisukohast stabiilsed. Eriti ohtlikke loomataude peetavatel loomadel ei esinenud ning programmiliselt tõrjutavate loomataudide esinemise staatustes muutusi ei toimunud.

Eriti ohtlikeks loomataudideks maismaaloomadel on Newcastle'i haigus, veiste katk, suu- ja sõrataud, hobuste Aafrika katk, kõrge patogeensusega lindude gripp, lammaste ja kitsede rõuged, nodulaarne dermatiit, Rift Valley palavik, sigade Aafrika katk, sigade klassikaline katk, veiste kontagioosne pleuropneumoonia, kitsede nakkav pleuropneumoonia, väikemäletsejaliste katk ja malleus. Veeloomadel on eriti ohtlikuks liigitatud viis loomataudi, millest Eesti oludes on tähtis epizootiline vereloomeelundite nekroos, mis ohustab vikerforelli ja ahvenat.

OHUD

- ✓ Eriti ohtlikud loomataudid võivad olla nakkavad ka inimestele ning põhjustada haigestumisi või koguni lõppeda surmaga. Eriti mõjutatud on veterinaararstid ja taudikoldes töötavad inimesed, kes ei kasuta õigeltajal / piisavalt isikukaitsevahendeid.
- ✓ Kuigi kontrollid loomapidamisasutustes näitavad tuvastatud rikkumiste arvu vähenemist, kasvab samal ajal loomade ja lindude vabapidamine ning inimeste vaba liikumine looma- ja linnukasvatuste vahel, mis loob soodsa pinnase nakkuse kandumiseks ühest farmist teise. Samuti levivad Euroopas loomataudid, mida varem esinenud ei ole või on viimasest juhtumist möödas aastakümneid.
- ✓ Sigade Aafrika katk (SAK) on Eesti territooriumil endiselt endeemiline. Viimastel aastatel on metssigade populatsiooni arvukus olnud tõustuteel. Kui 2018. aastal oli metssea talvise asurkonna suurus natukene üle 5000 metssea, siis 2024. aastal juba ligi 17 000 isendit. Viimased taudipuhangud kodusigadel olid 2023. aasta juulis Lõuna-Eesti kahes farmis. SAKi on diagnoositud ka Eesti naaber- ja lähiriikides: Lätis, Leedus, Poolas ning Venemaa Föderatsioonis. 2024. aastal teavitas SAKi esinemisest 21 Euroopa riiki.

- ✓ Võrreldes mitme varasema aastaga on kõrge patogeensusega lindude gripi puhangute arv Euroopas, sealhulgas Põhjamaades kasvanud ning see tähendab, et taudi leviku oht metslindudelt kodulindudele on palju suurem. Tõusuteel on ka lindude gripi viiruse tuvastamine imetajatel.

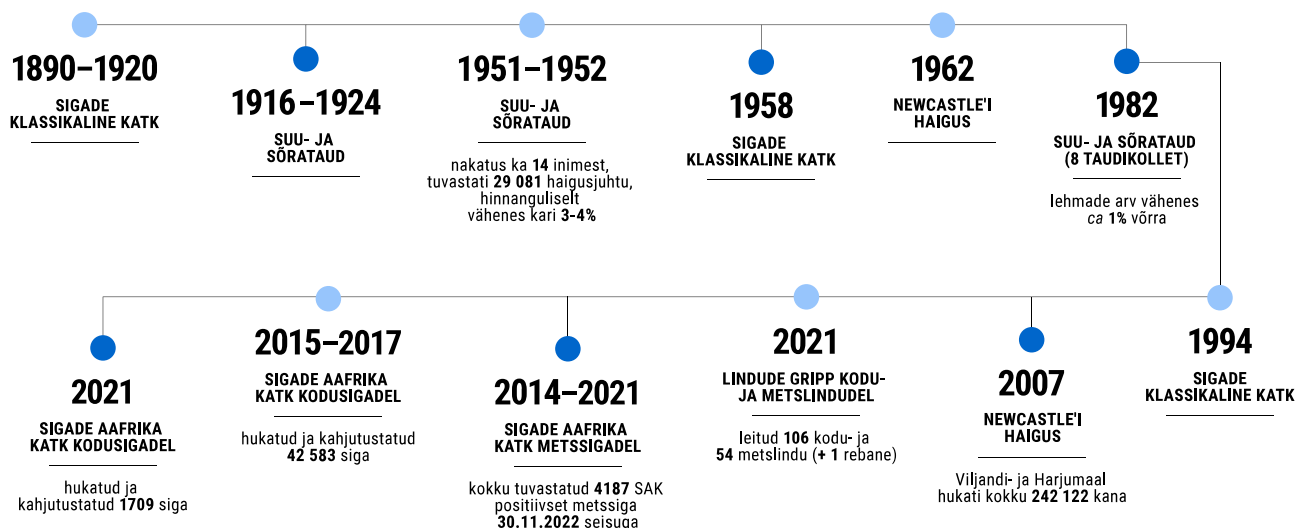
TEGEVUSED

- ✓ Eestis uuritakse riiklike loomataudide programmide raames loomakarju igal aastal enam kui 36 loomataudi suhtes, et kindlaks teha nende esinemine või mitteesinemine. Lisaks tehakse loomakasvatustevõtete plaanilisi ametlikke kontrole riskipõhiselt, et kontrollida nende üldist vastavust kehtestatud nõuetele.
- ✓ 2025. aasta aprillis tellis Põllumajandus- ja Toiduamet kaks ekspertarvamust Riigi Laboriuuringute ja Riskihindamise Keskuselt. Saadud ekspertarvamustest tulenes, et suu- ja sõrataudi Eestisse toomise risk ei ole kõrge.
- ✓ Põllumajandus- ja Toiduamet hindab äärmiselt olulise ja vajalikuna nii loomakasvatajate kui ka laiema avalikkuse teavitamist.

KÄITUMISJUHISED

Igaüks saab loomataudide leviku ennetamisele kaasa aidata:

- ✓ Ära too reisidelt kaasa loomseid toiduaineid, mis võivad olla tauditekitajaga saastunud.
- ✓ Välti võimaluse korral kokkupuudet farmiloomade ja ulukitega. Farmi külastades pea vähemalt 48 tundi vahet, enne kui lähed järgmisesse farmi.
- ✓ Vaktsineeri oma lemmikloomi marutaudi vastu ja ära too riiki vaktsineerimata lemmikloomi.

Ava kõik

[Loe veel](#)

[Loomataudid, Põllumajandus- ja Toiduamet avaneb uues vahekaardis](#)

[Loomataudide igapäevane ülevaade, Põllumajandus- ja Toiduamet avaneb uues vahekaardis](#)

[Suu- ja sõrataud Euroopas, Põllumajandus- ja Toiduamet](#)

[World Animal Health Information System, Maailma Loomatervishoiu Organisatsioon avaneb uues vahekaardis](#)

Viimane uuendus 20.11.2025